SERDECZNIE WITAM RODZICÓW I DZIECI

Zapraszam do wspólnej zabawy i nauki w domu

Wtorek: 2.06.2020 r.

Temat: Ćwiczenia mowy bezdźwięcznej

CELE: Dziecko:

- usprawnia narządy mowy
- rozwija percepcję i pamięć słuchową
- rozwija zasób słownictwa
- doskonali wyrazistość wypowiedzi
- rozwija fonację, prozodię (melodię, akcent i rytm mowy),
- rozwija słuch fonematyczny,
- rozwija sprawność i koordynację narządów mowy,

Mowa bezdźwięczna to jeden z rodzajów dyslalii.

Zaburzenie to polega na tym, że głoski dźwięczne są realizowane w postaci swych bezdźwięcznych odpowiedników (czyli są wymawiane bez udziału wiązadeł głosowych).

Zamiast „w" dziecko mówi „f", zamiast „z" –„s", „ż" = „sz", „ź"= „ś",„dz" = „c", „b" = „p", „g" = „k"etc.

Ta wada wymowy prowadzi do znacznego zniekształcania fonetycznego wyrazów (przy mowie bezdźwięcznej np. wyraz „woda" dziecko wymawia [fota]), a także –nierzadko –do zmiany ich znaczenia („koza" wymawiane: [kosa], domek = [tomek], gubić = [kupić]).

Mowa bezdźwięczna może powodować trudności w czytaniu i pisaniu.

Do przyczyn mowy bezdźwięcznej zalicza się:

1.Niedokształcenie słuchu fonematycznego

2.Zaburzenia słuchu

3.Zakłócenie pracy mięśni wiązadeł głosowych

4.Niedokształcenie kinestezji mowy

5.Uszkodzenie centralnego systemu nerwowego

Ćwiczenia słuchu fonematycznego:

-rozpoznanie dźwięku wśród innych. Przykładowe polecenie dla dziecka: będę wymawiać różne głoski, podnieś rękę, gdy usłyszysz „b”.Wymawiając głoski, zasłaniamy usta (np. kartką papieru).

-przygotuj obrazki, na których będą: góry, kury, bułka, półka, koza, kosa, biurko, piórko, Tomek, domek. Głośno wymawiaj słowa;zadaniem dziecka jest wskazanie prawidłowego obrazka. Wyszukiwanie rysunków, które zaczynają się od określonego dźwięku, np. „z”, a następnie rysunków, których nazwy zaczynają się od dźwięku opozycyjnego „s”

Ćwiczenia słuchowe
Niezwykle istotnym aspektem jest ćwiczenie słuchu fonemowego. To, czy dziecko dostrzega różnice między słowami *półka – bułka, koza – kosa, budzik – bucik*, zależne jest od sposobu wypowiadania słów.

Ćwiczenia oddechowe:

- wykonanie wdechu i zdmuchiwanie świeczki (powoli, szybko) na wydechu
- wykonywanie wydechu wymawiając „s” z jednakową głośnością
- wykonanie wydechu dmuchając na skrawek papieru
- wykonanie wydechu wymawiając „s” raz ciszej, raz głośniej
- wydmuchiwanie baniek mydlanych przez słomkę
- zdmuchiwanie płomyka świecy przy stopniowo zwiększanej odległości
- dmuchanie na kłębuszki waty lub piłeczkę

Przy mowie bezdźwięcznej głos jest monotonny i cichy, wargi zwykle wiotkie, a napięcie mięśni artykulacyjnych często jest obniżone. Dlatego we wstępnej fazie terapii mowy bezdźwięcznej stosuje się ćwiczenia zwiększające napięcie mięśniowe narządów artykulacyjnych (policzków, warg, języka), takie jak:

- parskanie,
- cmokanie wargami,
- gra na harmonijce ustnej,

- mruczenie melodii,
- masaż warg i języka,
- nadymanie policzków i wstrzymywanie powietrza zakończone silnym parsknięciem.

Warunkiem prawidłowego wymawiania wszystkich głosek jest m. in. sprawne działanie narządów mowy. Realizacja poszczególnych głosek wymaga różnego układu artykulacyjnego i różnej pracy mięśni. Toteż narządy mowy trzeba tak ćwiczyć, aby wypracować zręczne i celowe ruchy języka, warg, podniebienia. Dziecko musi mieć wyczucie danego ruchu oraz położenia poszczególnych narządów mowy.

Usprawnianie aparatu artykulacyjnego

1. Ćwiczenia żuchwy:
    - opuszczanie i unoszenie żuchwy ku górze
    - wykonywanie ruchów poziomych, raz z wargami rozchylonymi, raz z zamkniętymi
    - ruchy do przodu i do tyłu
2. Ćwiczenia warg:
    - wysuwanie i spłaszczanie warg złączonych
    - zakładanie wargi dolnej na górną i górnej na dolną
    - cmokanie: wargi ściągnięte
    - parskanie
    - przesadna artykulacja głosek: a - i - o - e - u - y, a - i - u, a - e - u, itp.
    - nadymanie policzków i powolne wypuszczanie powietrza ustami lub nosem
3. Ćwiczenia języka:
    - przesuwanie języka od kącika do kącika warg
    - oblizywanie dolnej i górnej wargi
    - oblizywanie ruchem okrężnym warg posmarowanych miodem lub dżemem
    - oblizywanie zewnętrznej i wewnętrznej strony zębów ruchem okrężnym
    - wypychanie językiem policzków
    - unoszenie czubka języka do zębów górnych i dolnych
    - kląskanie językiem: czubkiem i środkiem języka
4. Ćwiczenia podniebienia miękkiego
    - ziewanie i chrapanie na wdechu i wydechu

- naśladowanie kaszlu z językiem wysuniętym na zewnątrz jamy ustnej
- wymawianie sylab: ak, ka, ku, uk, aka, oko, uku, eke, itd.

Pochwalenie dzieci za pracę.

Ewa Herzyk- Mojeścik